

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра германської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету іноземних мов

доц. Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

« _____ » _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**Асистентська практика з основної мови (німецької)
та другої іноземної (англійської) мови**

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – німецька

Освітньо-професійна програма Німецька мова і література
та англійська мова

м. Чернівці

2024 рік

Робоча програма «Асистентська практика з основної мови (німецької) та другої іноземної (англійської) мови» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти складена відповідно до освітньо-професійної програми «Німецька мова і література та англійська мова» (протокол № 5 від 25 березня 2024 року)

Розробники:

Юрій КИЙКО, професор кафедри германської філології та перекладу, доктор філологічних наук, професор

Юлія МЕЛЬНИК, доцент кафедри германської філології та перекладу, кандидат філологічних наук, доцент

Ольга БЕШЛЕЙ, доцент кафедри англійської мови, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу (протокол № 1 від «9» серпня 2024 року)

В.о. завідувача кафедри германської філології та перекладу

 Олена КУДРЯВЦЕВА

Погоджено на засіданні кафедри англійської мови (протокол № 7 від «12» серпня 2024 року)

Завідувач кафедри

 Надія ЄСИПЕНКО

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради факультета іноземних мов

 Ірина БЕЖЕНАР

1. ВСТУП

Проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича регламентовано Законом України «Про освіту» № 2145 – VIII від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» № 1556 – VII від 01.07.2014 р., положенням «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами), листами Міністерства освіти і науки України від 07.02.09 р. 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів», рекомендаціями про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році. Практична підготовка здобувачів вищої освіти як одна із форм організації освітнього процесу здійснюється шляхом проходження практики на базах практики, які забезпечують практичну підготовку. У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича практична підготовка є невід'ємною складовою освітніх програм підготовки магістрів за денною та заочною формами навчання та проводиться на оснащених відповідним чином базах практики. Практична підготовка здійснюється в умовах професійної діяльності під керівництвом викладача університету та фахівця від бази практики.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ПРАКТИК, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК

Згідно з положенням про проведення практики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича завдання асистентської практики полягає у поглибленні та закріпленні знань студентів з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формуванні вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосуванні активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напрямку.

Метою асистентської практики є:

- оволодіння магістрантами сучасними методами, формами та засобами навчання іноземної мови;
- формування у магістрантів необхідних професійно-педагогічних навичок та умінь для вирішення практичних завдань в умовах реального навчально-виховного процесу у вищій школі;
- виховання у магістрантів потреби постійного удосконалення педагогічної майстерності;
- розвиток у магістрантів творчої ініціативи та конкретних дослідницьких умінь у професійній діяльності викладача вищої школи.

Завдання практики:

- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та вмінь викладача іноземних мов вищої школи;

- формування у магістрантів навичок та вмінь проведення науково-дослідницької роботи з психолого-педагогічних та методичних проблем;

- створення умов для професійної адаптації магістрантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів та кураторів в академічних групах;

- розвиток у магістрантів практичних умінь здійснювати виховну роботу серед студентської молоді;

- оволодіння магістрантами комунікативними вміннями, необхідними для спілкування зі студентами та викладачами;

- вироблення у майбутніх викладачів навичок самостійності у підготовці та проведенні різних форм навчально-виховної роботи зі студентами та особистої відповідальності за якість та ефективність цієї роботи;

- вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності викладачів вищої школи.

Загальні та фахові компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти у процесі проходження практики:

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

СК10. Розуміння основних функцій та завдань педагогіки вищої школи та специфіки діяльності педагога у ЗВО; володіти методами та формами викладання іноземної мови у вищій школі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- специфіку професійної діяльності викладача іноземної (німецької, англійської) мови і навчальної діяльності студентів, підручники і посібники, труднощі засвоєння студентами мовного і мовленнєвого матеріалу;

- структуру навчально-виховного процесу у цілому і процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання;

- методику планування (заняття, циклу занять, позааудиторних заходів) з урахуванням особливостей ступеня навчання та вікової психології студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:**

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18. Володіти методикою проведення практичних і семінарських занять у ЗВО; оцінювати знання і вміння в системі кредитно-трансферного навчання; визначати психологічні особливості студентів

За період асистентської практики магістранти-практиканти повинні оволодіти **професійно-методичними** вміннями викладача іноземної мови в такому обсязі:

Конструктивно-планувальні вміння:

- складати тематичний план циклу занять (модуля) та плани-конспекти окремих занять з урахуванням умов навчання і рівня підготовки студентів; визначати цілі заняття (практичні, соціокультурні, розвиваючі, виховні та

професійні) з урахуванням ступеня навчання та місця цього заняття в циклі занять (модулі);

- обирати ефективні прийоми досягнення визначених цілей з урахуванням рівня підготовки студентів;
- визначати типи вправ та послідовність їх виконання згідно з етапами оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, враховуючи труднощі засвоєння навчального матеріалу і рівень підготовки студентів;
- використовувати реальні та проектувати навчальні мовленнєві ситуації для демонстрації та засвоєння мовних і мовленнєвих одиниць, що вивчаються, та їх застосування в іншомовному спілкуванні;
- створювати необхідні допоміжні засоби навчання, в тому числі технічні, для проведення занять.

Комунікативно-навчальні вміння:

- встановлювати і підтримувати засобами ІМ різноманітні мовленнєві контакти: викладач - група, викладач - студент, студент - студент, студент - мала група тощо;
- визначати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності студентів і добирати відповідні їм способи контролю, в тому числі тестові;
- помічати помилки студентів, розуміти їх характер та тактовно їх виправити, використовуючи мовленнєві способи виправлення помилок.

Організаційні вміння:

- організовувати виконання розробленого плану заняття;
- забезпечувати мовленнєву діяльність студентів згідно з планом заняття;
- вносити методично виправдані корективи в план заняття з урахуванням конкретної ситуації, що склалася на занятті;
- вчити студентів найбільш раціональним прийомам самостійної роботи над мовним і мовленнєвим матеріалом у позааудиторній роботі;
- раціонально поєднувати на занятті колективні (фронтальні, малогрупові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них;
- проводити навчальні ігри, в тому числі рольові, з урахуванням рівня підготовки студентів;
- методично доцільно застосовувати традиційні допоміжні засоби, а також аудитивні, візуальні, аудіовізуальні технічні та електронні засоби навчання.

Розвивально-виховні вміння:

- реалізовувати загальноосвітній, розвиваючий, виховний та соціокультурний потенціал навчального матеріалу заняття;
- формувати і розвивати на матеріалі ІМ інтелектуальну та емоційну сфери особистості студента, його пізнавальні інтереси;
- вирішувати засобами ІМ завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного та міжкультурного виховання студентів.

Дослідницькі вміння:

- вивчати ставлення студентів до предмета і виявляти рівень сформованості їх мовленнєвих навичок і вмінь;
- проводити з урахуванням ступеня навчання методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння та добору оптимальних шляхів попередження помилок;
- проводити спостереження та комплексний аналіз відвіданих занять з теоретичним обґрунтуванням різних аспектів навчальної діяльності;
- спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід викладачів і магістрантів-практикантів, переносити ефективні прийоми і форми роботи в практику своєї педагогічної діяльності;
- вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес, удосконалювати свою роботу, використовуючи описані в літературі нові форми та прийоми навчання.

Гностичні вміння:

- уміння вивчати особистість студента, колектив академгрупи;
- аналізувати психолого-педагогічну літературу;
- визначати рівень розвитку і вихованості студентів, оптимальні засоби педагогічного впливу на них;
- формулювати цілі виховної роботи та висувати конкретні педагогічні завдання;
- оцінювати власну виховну діяльність, її переваги і недоліки;
- аналізувати педагогічний досвід колег і враховувати його в своїй діяльності.

Проектувальні вміння:

- уміння прогнозувати розвиток особистості кожного студента і групи в цілому;
- моделювати цілі, завдання, зміст, засоби виховного процесу;
- враховувати вікові та індивідуальні особливості студента;
- прогнозувати власну систему педагогічної діяльності.

Конструктивні вміння:

- уміння планувати спільно зі студентами виховну роботу;
- добирати доцільні форми і методи виховної роботи;
- планувати раціональну структуру виховного заходу, визначати методику його проведення;
- визначати характер діяльності студентів під час проведення виховних заходів;
- конструювати прийоми виховної взаємодії зі студентами в процесі підготовки та проведення виховного заходу.

Комунікативні вміння:

- уміння встановлювати правильні взаємовідносини зі студентами, викладачами;
- створювати сприятливе виховне середовище для розвитку інтересів, здібностей та нахилів студентів;
- впливати на студентів через організацію їх діяльності;

- регулювати міжособистісні стосунки в групі, уміло орієнтуватися в педагогічних ситуаціях;
- передбачати, прогнозувати поведінку студентів у відповіді, на педагогічні впливи;
- керувати власними емоціями, поведінкою в процесі взаємовідносин зі студентами.

Організаторські вміння:

- уміння стимулювати розвиток колективу студентів і кожного зі студентів, їх активність, ініціативу та самодіяльність;
- пробуджувати у студентів впевненість у своїх можливостях;
- спільно зі студентами організовувати їх життєдіяльність, наповнюючи її цікавими творчими справами;
- сприяти накопиченню у студентів соціального досвіду, формуванню позитивних рис;
- адекватно, справедливо оцінювати досягнення кожного студента;
- ефективно організовувати свою діяльність і свій час.

3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРАКТИКИ

3 семестр – 240 годин

Асистентська практика з основної мови (німецької) та другої іноземної мови (англійської)

Змістовий модуль 1. Пасивна практика

Підготовчий етап

- 1.1. Організаційні збори на кафедрі. Знайомство з організаційним устроєм кафедри. Знайомство з науково-педагогічним колективом.
- 1.2. Знайомство зі студентами груп, де буде проходити практика.
- 1.3. Відвідування та аналіз занять із різних дисциплін та керівників практики. Складання календарно-тематичного плану, складання плану занять.
- 1.4. Складання плану виховної роботи.

Змістовий модуль 2. Активна практика.

Організаційно-діяльнісний етап

Організація та проведення занять відповідно до індивідуального графіка:

- одне залікове заняття;
- одне відкрите заняття;
- аналіз занять, проведених студентами-колегами.

План (сценарій) виховного заходу: виховний захід за вибором.

Змістовий модуль 3. Наукова робота.

Тези з теми магістерської роботи.

Реферат з методики викладання у ВНЗ.

Модуль-контроль:

- оформлення документації;
- захист результатів асистентської практики

Календарний план з асистентської практики
Основна іноземна мова (німецька) (5 тижнів)

Тиждень	Навчальна робота	Виховна робота	Форма звітності
1	1. Знайомство з науково-педагогічним колективом кафедри 2. Відвідання та аналіз (за схемою) занять. 3. Відвідання та аналіз занять керівників практики. 4. Складання календарно-тематичного плану на 5 тижнів (за зразком). 5. Знайомство зі студентами груп, де буде проходити практика.	1. Знайомство з академічною групою та куратором 2. Виховний захід за вибором. 3. План виховної роботи на 5 тижнів	1. Щоденник пед-практики 2. Індивідуальний план практики 3. Список академічних груп 4. Відомості про студентів
2 3	1. Проведення заняття за календарно-тематичним планом. 2. Перевірка та аналіз контрольних робіт. 3. Відвідання занять студентів-практикантів.	1. Виховний захід за вибором.	1. Щоденник асистентської практики. 2. План (сценарій) виховного заходу.
4 5	1. Проведення залікових занять за календарно-тематичним планом. 2. Відкрите заняття в одній із груп. 3. Самоаналіз відкритого заняття (за схемою). 4. Відвідання занять студентів-практикантів.		1. Щоденник асистентської практики. 2. План (сценарій) відкритого заняття. 3. Документація (характеристики тощо)

Друга іноземна мова (англійська) (3 тижні)

Тиждень	Навчальна робота	Виховна робота	Форма звітності
6	1. Знайомство з науково-педагогічним колективом кафедри. 2. Відвідання та аналіз (за схемою) занять. 3. Відвідання та аналіз занять керівників практики. 4. Складання календарно-тематичного плану на 3 тижні (за зразком). 5. Знайомство зі студентами груп, де буде проходити практика.	1. Знайомство з академічною групою та куратором. 2. Виховний захід за вибором. 3. План виховної роботи на 3 тижні.	1. Щоденник пед-практики 2. Індивідуальний план практики 3. Список академічних груп 4. Відомості про студентів
7	1. Проведення заняття за календарно-тематичним планом. 2. Перевірка та аналіз контрольних робіт. 3. Відвідання занять студентів-практикантів.	1. Виховний захід за вибором.	1. Щоденник асистентської практики. 2. План (сценарій) виховного заходу.

8	1. Проведення залікових занять за календарно-тематичним планом. 2. Відкрите заняття в одній із груп. 3. Самоаналіз відкритого заняття (за схемою). 4. Відвідання занять студентів-практикантів.	1. Щоденник асистентської практики. 2. План (сценарій) відкритого заняття. 3. Документація (характеристики тощо)
---	--	--

4. БАЗИ ПРАКТИКИ

База практики – це установа, підприємство, організація різної форми власності та підпорядкованості, що призначена для проведення практики здобувачів вищої освіти, і повинна забезпечувати виконання програми практики для відповідного ступеня вищої освіти (бакалавра, магістра).

Підприємства, організації, установи, які є базами практики, мають відповідати освітній програмі, навчальному плану спеціальності здобувачів вищої освіти, враховувати специфіку спеціальності, мати кваліфікованих спеціалістів для керівництва практикою та необхідну матеріальну і методичну базу.

Базами практик є кафедра германської філології та перекладу і кафедра англійської мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Студенти можуть проходити практику на базах практик, які плануються як місця їхнього майбутнього працевлаштування.

5. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ

(Згідно з Положеннями про проведення практики

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича)

Керівник практики від кафедри:

- представляє студентів-практикантів керівнику бази практики, який закріплює практикантів за керівниками від бази практики;
- за 10 днів до початку практики, відповідно до розподілу студентів, на кожную базу практики формує Паспорт бази практики;
- у встановлений термін отримує від керівника бази практики витяги з наказу про прийняття здобувачів вищої освіти на практику і призначення керівників від бази практики;
- під час проведення практики постійно контролює забезпечення належних умов праці і побуту практикантів та дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, ведення щоденника практики студентами бази практики;
- надає практикантам методичну допомогу у вирішенні завдань, визначених програмою практики;
- своєчасно подає завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення.

Керівник практики від баз практики:

- забезпечує необхідні умови для виконання студентом програми практики та, за необхідності, внесення коректив щодо підвищення ефективності проведення практики;
- проводить інструктивну (у перший день практики) нараду зі студентом-практикантом. У разі потреби навчає студента-практиканта безпечних методів праці;
- забезпечує облік виходів на роботу студента-практиканта. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляє заклад освіти;
- своєчасно попереджає нещасні випадки, порушення, які можуть трапитися зі студентом під час проходження практики, а у їх випадку, розслідує комісією бази практики разом із завідувачем кафедри та відповідальним на кафедрі за практику;
- після закінчення практики надає студенту-практиканту характеристику за підписом керівника бази практики.

Практикант:

- до початку практики одержує від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибуває на базу практики;
- у повному обсязі виконує програму практики та індивідуальні завдання керівників практики від кафедри та бази практики;
- вивчає і дотримується правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та відповідно до законодавства;
- своєчасно подає керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захищає звіти про проходження практики.

Політика дисципліни

Відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартами вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та іншим нормативно правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. докладніше:

<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>).

6. СТРОКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Звіт про проходження практики оформлюється за вимогами.

Підсумковий контроль здійснюється комісією, яку призначає завідувач кафедри. До складу комісії входять відповідальні особи від структурного

підрозділу, керівники практики від кафедр, керівники практики від баз практики (за можливістю), викладачі кафедри, які викладали студентам дисципліни професійної підготовки. Комісія може заслуховувати звіт про проходження практики здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження, або на кафедрі протягом перших п'яти днів після її завершення, або перших десяти днів семестру, який починається після практики, яка за графіком практик організовувалася в літній період. Результати підсумкового контролю заносяться у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача вищої освіти.

Практикант, який не виконав програму практики, може пройти практику повторно в позанавчальний час, крім тих випадків, коли практика проходила в останній семестр перед атестацією. У разі, якщо специфіка практики не дає можливості повторного проходження, такий студент відраховується з університету.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на вченій раді факультету.

Студентам, які навчаються без відриву від виробництва та працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності, за якою вони здобувають освіту, вважати практику зарахованою, якщо вони подадуть методистам заочної форми навчання наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи. Практичну діяльність такого студента оцінює керівник бази практики у характеристиці з місця роботи за розширеною шкалою підсумкового контролю, яка використовується в університеті, а методист заочної форми навчання вносить оцінку у відомість обліку успішності та залікову книжку студента

Перелік звітної документації з асистентської практики з основної (німецької) та другої іноземної (англійської) мов

1. Щоденник практики (з планом, затвердженим керівником, висновки керівника – в кінці).
2. Індивідуальний план практики.
3. План-конспект відкритого заняття (1) та план-конспект залікового заняття (1) (на початку: „затверджено” – підпис керівника, „узгоджено” – підпис викладача-методиста).
4. План виховного заходу (1) - (підпис студента і куратора).
5. Протокол обговорення відкритих занять (2) Підпис керівника практики, секретаря (студента-однокурсника).
6. Рецензія на заняття, проведене іншим студентом-практикантом (підпис студента).
7. Психолого-педагогічна характеристика студента (підпис куратора).
8. Психолого-педагогічна характеристика групи (підпис студента, куратора).
9. Характеристика на студента-практиканта (підпис керівника, декана, завірена печаткою факультету).

10. Тези магістерської роботи.
 11. Реферат з методики викладання іноземних мов.
 12. Розробка 1 лексико-граматичної теми.
 13. Наочність (виготовлена за період практики).
 14. Звіт про проходження практики (підпис студента).
- Усі матеріали подаються в паперовій папці з шапкою (за зразком).

Захист асистентської практики

Захист асистентської практики відбувається на загальних зборах керівників практики, представників кафедри германської філології та перекладу, англійської мови, студентів-практикантів в останній день практики. Оцінка з практики враховується в середній рейтинговий бал студента нарівні з іншими оцінками, які характеризують його успішність. Керівник практики від кафедри записує в щоденнику студента відгук з виставленням конкретної оцінки: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»; також відповідну суму балів та оцінку за системою ECTS. Він же інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики. Підсумки практики підводяться груповими керівниками практики і обговорюються на педагогічній звітній конференції (не пізніше 5 днів після закінчення практики). Результатом проходження практики є набуття студентами реального досвіду практичного застосування отриманих у процесі університетського навчання теоретико-методологічних знань щодо організації та здійснення основного змісту майбутньої професійної роботи. Як результат проходження практики студенти мають продемонструвати достатній рівень:

- засвоєння загальних принципів організаційно-методичної діяльності викладача іноземної мови;
- опанування навичок проведення аналізу діяльності викладача іноземної мови.

По завершенню практики і отриманню відгуків від керівників, щоденник практики, звіт і інша відповідна документація подаються студентом на кафедру. За результатами проходження практики здійснюється оцінювання рівня засвоєння студентами загальних принципів практичної професійної діяльності та ступінь оволодіння навичками їх психологічного аналізу. Оцінка виставляється керівником практики (методистом) з урахуванням результатів роботи за звітом, характеристики з місця проходження практики, якості продемонстрованих студентом вмінь і навичок проведення психологічного аналізу своєї діяльності, а також рівня професійної компетенції студента, виявленого у процесі проходження практики.

Порядок захисту:

1. звіт студента
2. оцінка керівника практики та куратора

3. зауваження методистів кафедри

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка з практики є сумою балів поточного та підсумкового контролю, отриманих за окремі модулі. Кожний модуль оцінюється визначеною кількістю балів так, щоб їх сума за виконання завдань практики знаходилася в межах 100 балів. Підсумкова оцінка (бали) виставляється після повного завершення проходження асистентської практики. Найвища оцінка – 100 балів виставляється здобувачу за повне та якісне виконання програми практики; проходження практики в установлений термін; відвідування бази практики у відповідності з графіком; ретельне оформлення звітної документації практики тощо.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з асистентської практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються в робочій програмі практики.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів

(оцінка виводиться середня за практики з двох мов)

№ НЕ	Назва модуля або навчально го елемента	Зміст навчального елемента	Кількість балів за вид роботи	Усього балів
1.	Модуль 1	Пасивна практика з основної мови		
НЕ 1.1	Підготовчий етап	1.1. Організаційні збори на кафедрі. Знайомство з організаційним устроєм кафедри. Знайомство з науково-педагогічним колективом. 1.2. Знайомство зі студентами груп, де буде проходити практика. 1.3. Відвідання та аналіз занять із різних дисциплін та керівників практики. Складання календарно-тематичного плану, складання плану занять. 1.4. Складання плану виховної роботи.	15	
Усього за модулем 1				15
2.	Модуль 2	Активна практика з основної мови		
НЕ 2.1	Організаційно-діяльний етап	Організація та проведення занять відповідно до індивідуального графіка: -одне залікове заняття; -одне відкрите заняття; -аналіз занять, проведених студентами-колегами. План (сценарій) виховного заходу: виховний захід за вибором.	20 10 5	
Усього за модулем 2				35
3.	Модуль 3	Наукова робота		
НЕ 3.1		Тези з теми магістерської роботи. Реферат з методики викладання у ВНЗ.		
Усього за модулем 3				10
4.	Модуль 4	Пасивна практика з другої мови		
НЕ 4.1	Підготовчий етап	1.1. Організаційні збори на кафедрі. Знайомство з організаційним устроєм кафедри. Знайомство з науково-педагогічним колективом.	15	

		1.2. Знайомство зі студентами груп, де буде проходити практика. 1.3. Відвідання та аналіз занять із різних дисциплін та керівників практики. Складання календарно-тематичного плану, складання плану занять. 1.4. Складання плану виховної роботи.		
Усього за модулем 4				15
5.	Модуль 5	Активна практика з другої мови		
НЕ 5.1	Організа-ційно-діяль-ний етап	Організація та проведення занять відповідно до індивідуального графіка: -одне залікове заняття; -одне відкрите заняття; -аналіз занять, проведених студентами-колегами. План (сценарій) виховного заходу: виховний захід за вибором.	10 10 5	
Усього за модулем 5				25
Усього балів				100

При визначенні оцінки за асистентську практику враховується рівень виконаних магістрантом завдань модулів, оформлення документації і звіту про проходження практики. За результатами захисту виставляється оцінка у залікову книжку студента та екзаменаційну відомість.

Критерії оцінювання занять

Оцінка за заняття повідомляється студентові одразу після заняття. Оцінювання заняття супроводжується аналізом заняття та порадами щодо навчально-виховної діяльності.

Заняття оцінюється за такими **критеріями**:

1. Обґрунтованість обраного типу заняття та структури заняття (логічність, послідовність етапів).
2. Відповідність прийомів та методів роботи меті та типу заняття.
3. Збалансованість різних видів роботи (колективна, групова, індивідуальна).
4. Врахування можливостей студентів (увага до відстаючих, слабких студентів).
5. Співвідношення мовлення викладача та студентів.
6. Використання дидактичного матеріалу (науково-методична спрямованість, емоційність, доречність).
7. Атмосфера заняття (спокійна, бадьора, ритмічна).

8. Поведінка викладача (доброзичлива, уважна, коректна тощо).
9. Поведінка студентів (зацікавленість роботою, увага тощо).
10. Мовний рівень викладача (артикуляція, словник, граматики).

Кожен критерій оцінюється за трибальною шкалою:

2 – добре, 1 – задовільно, 0 – незадовільно

Загальна кількість балів, яку може набрати студент – 20.

Критерії оцінювання документації

Оцінка за документацію виставляється протягом двох днів після завершення практики.

Вимагається наявність таких документів:

- 1) щоденник асистентської практики,
- 2) календарно-тематичний план і плани проведених занять,
- 3) виготовлена студентом наочність,
- 4) документація з виховної роботи (план виховної роботи, плани виховних заходів, сценарій одного виховного заходу),
- 5) характеристики (1 – академічної групи та 1 – студента)

Кожен документ оцінюється за трибальною шкалою:

2 – на високому рівні (у повному обсязі, естетично, чітко, якісно)

1 – на середньому рівні (не у повному обсязі, неякісно, без дотримання норм)

0 – незадовільно (відсутність документа)

Загальна кількість балів, яку може набрати студент – 20.

Критерії оцінювання відкритого заняття

Загальна кількість балів, яку може набрати студент – 20.

Заняття оцінюється за такими критеріями:

1.	Обґрунтованість обраного типу заняття та структури (логічність, послідовність етапів заняття).	
2.	Відповідність прийомів та методів роботи меті та типу заняття.	
3.	Збалансованість різних видів роботи (колективна, групова, індивідуальна).	
4.	Врахування можливостей студентів (увага до відстаючих, слабких студентів).	
5.	Співвідношення мовлення викладача та студентів.	
6.	Використання дидактичного матеріалу (науково-методична спрямованість, емоційність, доречність).	
7.	Атмосфера заняття (спокійна, бадьора, ритмічна).	
8.	Поведінка викладача (доброзичлива, уважна, коректна тощо).	
9.	Поведінка студентів (зацікавленість заняттям, роботою, увага тощо).	
10.	Мовний рівень викладача (артикуляція, словник, граматики).	

Кожен критерій оцінюється за трибальною шкалою:

2 – добре

1 – задовільно
0 – незадовільно

Критерії оцінювання залікового заняття

Загальна кількість балів, яку може набрати студент – 10.

Заняття оцінюється за такими критеріями:

1.	Обґрунтованість обраного типу заняття та структури заняття (логічність, послідовність етапів заняття).	
2.	Відповідність прийомів та методів роботи меті та типу заняття.	
3.	Збалансованість різних видів роботи (колективна, групова, індивідуальна).	
4.	Врахування можливостей студентів (увага до відстаючих, слабких студентів).	
5.	Співвідношення мовлення викладача та студентів.	
6.	Використання дидактичного матеріалу (науково-методична спрямованість, емоційність, доречність).	
7.	Атмосфера заняття (спокійна, бадьора, ритмічна).	
8.	Поведінка викладача (доброзичлива, уважна, коректна тощо).	
9.	Поведінка студентів (зацікавленість заняттям, роботою, увага тощо).	
10.	Мовний рівень викладача (артикуляція, словник, граматики).	

Кожен критерій оцінюється за двобальною шкалою:

1 – добре

0 – незадовільно

Критерії оцінювання виховного заходу

Загальна кількість балів, яку може набрати студент - 20.

Виховний захід оцінюється за такими критеріями:

1.	Педагогічна доцільність проведення даного заходу.	
2.	Визначеність і зумовленість мети й завдань виховної справи, їх реалізація на кожному етапі та в цілому	
3.	Організація предметної діяльності школярів (студентів), їх активність і самостійність на всіх етапах заходу.	
4.	Відповідність основній меті й завданням заходу, його форма, методи та прийоми виховання.	
5.	Здійснення комплексного підходу до виховання: реалізація основних напрямів виховання і вплив на всі сторони особистості: емоційну, мотиваційну, діяльнісно-вольову.	
6.	Врахування вікової психології, їх організованості, уважності, зібраності, вольової активності, захоплення справою.	
7.	Участь у роботі «важких», «пасивних», слабо встигаючих студентів.	
8.	Рівень взаємодії і співробітництва між викладачем і студентами.	
9.	Стиль спілкування, колективна творчість, демократизм у роботі.	
10.	Результативність виховного заходу.	

Кожен критерій оцінюється за трибальною шкалою:

2 – добре

1 – задовільно

0 – незадовільно

8. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для успішного проходження асистентської практики магістрантам варто звернути увагу на такі аспекти:

1. Цілі та завдання:
 - Ознайомтеся з методами та техніками викладання.
 - Допомагайте в організації навчального процесу.
 - Розвивайте навички підготовки навчальних матеріалів та проведення занять.
2. Планування:
 - На початковому етапі розробляйте плани занять консультуючись із керівником практики.
3. Методи навчання:
 - Використовуйте комунікативні методи для розвитку мовленнєвих навичок.
 - Інтегруйте інтерактивні технології та мультимедійні ресурси для покращення навчання.
4. Документація:
 - Підготуйте плани занять, матеріали для навчання та звіти про проведені заняття.
 - Документуйте ефективність різних методів та технік.
5. Аналіз та оцінка:
 - Проводьте самоаналіз проведених занять та отримуйте зворотний зв'язок від студентів та наставника.
 - Оцініть свою роботу та визначте області для покращення.
6. Взаємодія:
 - Будьте активними у спілкуванні зі студентами та колегами.
 - Підтримуйте професійні відносини та сприяйте позитивній атмосфері в навчальному процесі.
7. Етика та професійна поведінка:
 - Дотримуйтеся етичних норм та професійної поведінки.
 - Поважайте особисті межі студентів і підтримуйте їх навчальні досягнення.
8. Розвиток навичок:
 - Використовуйте практику як можливість для розвитку власних педагогічних навичок.
 - Постійно вдосконалюйте методики викладання через зворотний зв'язок та самоаналіз.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2013. 273 с.

2. Закон України «Про освіту»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України Закону України «Про вищу освіту»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Інновації в методиці: інтерактив, портфоліо, презентації: Збірник наукових праць / За ред. Т.О. Пахомової. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. С. 64-80.
5. Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній освіті: навчальний посібник / за наук.ред. О.М. Пехоти, Т.В. Тихонової. Миколаїв: Іліон, 2017. 252с.
6. Каніболоцька О.А. Інновації в методиці: інтерактив, портфоліо, презентації. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 150 с.
7. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. К. : КНТ, 2017. 225с.
8. Кійко С.В., Кійко Ю.Є. Формування компетенції іншомовного писемного мовлення студентів за допомогою електронних дидактичних засобів. *Вісник Чернівецького університету*. Серія: Германська філологія. Чернівці: ЧНУ, 2021. № 831-832. С. 85-96. (Категорія Б) <https://mel.chnu.edu.ua/upload/7e5f5be3fbbee968d5a10cd044789969.pdf>.
9. Кійко Ю.Є., Гуцул Хр. Стратегії аудіювання у старшокласників, які вивчають німецьку мову як другу іноземну: експериментальне дослідження. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Серія: Германська філологія. Чернівці: ЧНУ, 2022. Вип. 841. С. 9-14. (Категорія Б) <https://mel.chnu.edu.ua/upload/e29c4d5a68d36e38e6a810201af373ea.pdf>.
10. Мачинська Н.І., Сельтмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. 180 с.
11. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / за ред. О.В. Малахін, І.Г. Павленко, О.О. Лавренєва, Г.І. Матукова. К.: КНТ, 2017. 262 с.
12. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій: навчально-методичний посібник для студентів мовних спеціальностей освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» / за ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ, 2011. 344 с.
13. Методичні рекомендації до практичної підготовки студентів-магістрів спеціальності 035 «Філологія» / уклад. : Ю. Й. Мельник, Т. П. Коропатніцька, Л. Г. Олексичина, Ю. Є. Кійко ; ЧНУ імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2024. 58 с.
14. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Чернівці, 2020. 17с.
15. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : «А.С.К.», 2015. 192с.
16. Ружин К.М. Інтерактивна методика у контексті комунікативного підходу до навчання іноземної мови. *Вісник ЗНУ. Філологічні науки*. 2019. № 2. С. 126-132.

17. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник. Київ : ВД «ЕКМО», 2019. 320 с.
18. Common European Framework of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 260 p.
19. Kiyko, S. / Kiyko, Y. Genuszuweisungsstrategien im DaF-Unterricht. *Glottology*, 11. Heft 2. 2020. S. 169-207 (Scopus) <https://doi.org/10.1515/glot-2020-2011>.
20. Kiyko S. / Kiyko Y. / Drebet V. Strategies for Determining German Nouns' Gender by College Students. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2020. Volume 7 (2). P. 107-119. (Scopus, Index Copernicus) <https://doi.org/10.29038/eejpl.2020.7.2.kiy>.
21. Yesypenko N.G. Challenges of Foreign Language Teaching in Ukraine. *American Journal of Education*, No 4(2), August 2017, Volume 123. Chicago: The University of Chicago Press, p. 987-992.
22. Yesypenko N.G. Training Future Foreign Language Teachers in Ukraine: Challenges and Objectives . *Pedagogy and Psychology*. Budapest: Barkats, 2017.V (55). Issue 127. p. 52-56.

Інформаційні ресурси

1. Key Foreign Language Teaching Methodologies [режим доступу] – <https://www.fluentu.com/blog/educator/foreign-language-teaching-methodology/>.
2. Innovative approaches in the technique of teaching foreign languages [режим доступу] – <https://cyberleninka.ru/article/n/innovative-approaches-in-the-technique-of-teaching-foreign-languages>.
3. Five Approaches to Teaching Foreign Languages [режим доступу] – <https://languagelearningathome.com/blog/2018/4/28/five-approaches-to-teaching-foreign-language>.